

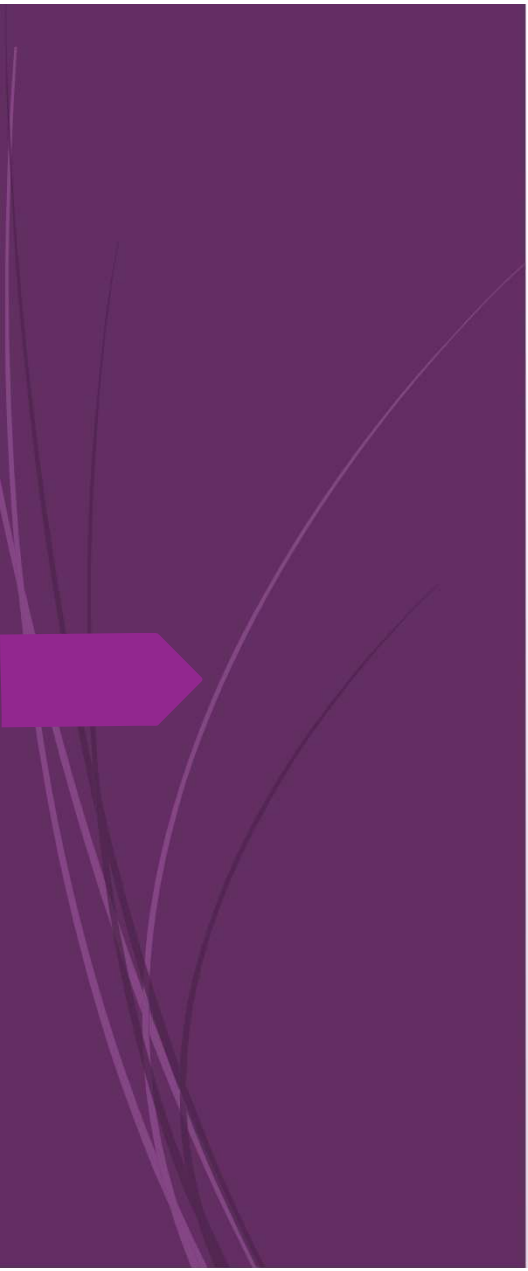
Sağlık Bakımı Profesyonele Öğrencilerinin Sağlık Algısı Ve Koronavirüse İlişkin Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Elif GÜNAY İSMAİLOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Handan ÖZDEMİR

Arş. Gör. Seda ŞAHAN

Öğr. Gör. Ayşegül YILDIZ

COVID-19 pandemisi nedeniyle pek çok okul kapatılmış, eğitime ara verilmiş ve öğrenciler evlerine dönmek zorunda kalmıştır (UNESCO 2020). Pandemi sonrası bazı ülkelerin katı izolasyon önlemleri alması, üniversitelerin kapatılması ile üniversite öğrencilerinin ruh sağlığının etkilenmesi beklenmektedir (Cao ve ark., 2020).

1. UNESCO. (2020). Global Education Coalition-290-million students out school due-COVID-19. In Unesco. <https://en.unesco.org/news/290-million-students-out-school-due-covid-19-unesco-releases-first-globalnumbers-and-mobilizes>
2. Cao W., Fang Z., Hou G., Han M., Xu X., Dong J. et al: The psychological impact of the COVID19 epidemic on college students in China. Psychiatry Res 2020, 287:112934.

COVID-19'un öğrenciler üzerindeki psikolojik sıkıntı ve kaygı düzeylerini inceleyen bir çalışmada üniversite öğrencilerinin %24,9'unun COVID-19 salgını nedeniyle endişe yaşadığını göstermiştir. Bu öğrencilerin %0,9'unda şiddetli anksiyete %21,3'ünde hafif anksiyete görülmüştür (Cao ve ark., 2020). Bu oranlar üniversite öğrencilerinin COVID-19 hakkındaki endişeleri, kişilerarası iletişimin azalması ve gelecekteki istihdamlarına yönelik kaygılardan kaynaklanabileceği belirtilmiştir (Wang ve ark., 2020; Xiao, 2020).

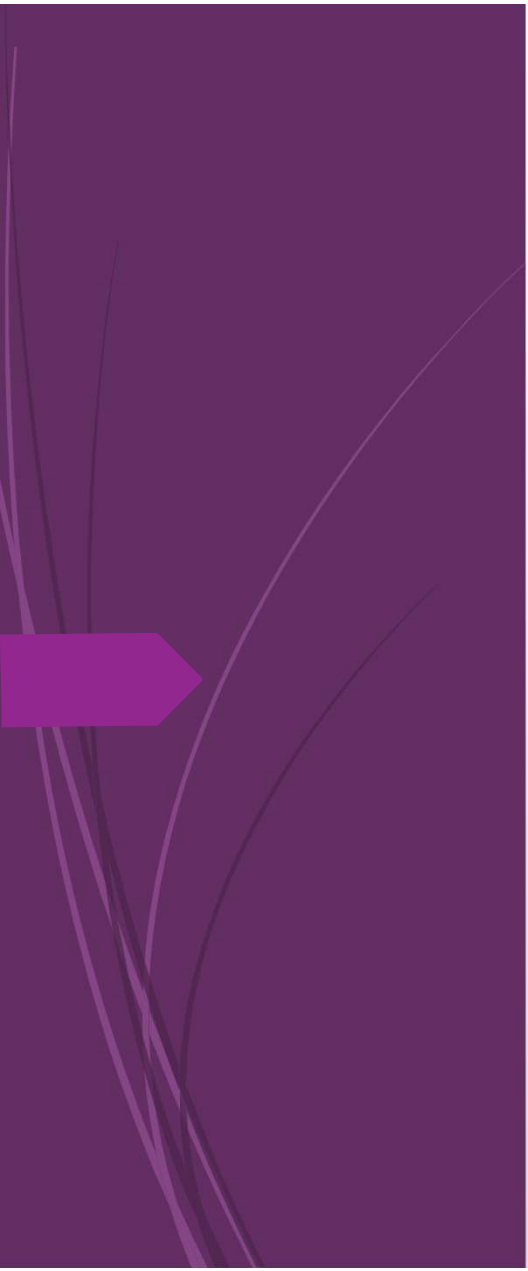
1. Cao W., Fang Z., Hou G., Han M., Xu X., Dong J. et al: The psychological impact of the COVID19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Res* 2020, 287:112934.
2. C. Wang, P.W. Horby, F.G. Hayden, G.F. GaoA novel coronavirus outbreak of global health concern *Lancet*, 395 (10223) (2020), pp. 470-473
3. C. XiaoA novel approach of consultation on 2019 novel coronavirus (COVID-19)-Related psychological and mental problems: structured letter therapy. *Psychiatry Investig.*, 17 (2) (2020), pp. 175-176

Çalışmanın Amacı

Eğitim hayatlarına ara verilmesi nedeniyle en çok etkilenen gruplardan birisi de öğrencilerdir. Bu sürecin öğrenciler üzerinde sağlık algısında değişikliklere, psikolojik problemlere ve anksiyeteye neden olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle bu araştırma, sağlık bakımı profesyoneli öğrencilerinin sağlık algısı ve koronavirüse ilişkin anksiyete düzeylerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

- Araştırmanın örneklemini 2019-2020 öğretim yılında Türkiye’de bir sağlık meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerden (N=2040) araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul etmeyen ve kayıtlı olduğu halde okula devam etmeyen öğrenciler örnekleme dâhil edilmemiş ve hatalı doldurulan anketler çalışmadan çıkarılmıştır. Çalışma toplam **1269** öğrenci ile tamamlanmıştır.

-
- Çalışmanın verileri, google online formlar aracılığıyla anket yöntemiyle 5 Haziran-30 Ağustos 2020 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğrenci Tanıtım Formu”, “Sağlık Algısı Ölçeği” ve “Koronavirüs Anksiyete Ölçeği” kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaş ortalamasının $20,05 + 0,34$ ve %86,4'ünün ($n=1096$) 18-20 yaş arasında olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %47,6'sının ($n=604$) birinci sınıf ve %52,4'ünün ($n=665$) ikinci sınıfta öğrenim gördüğü saptanmıştır.

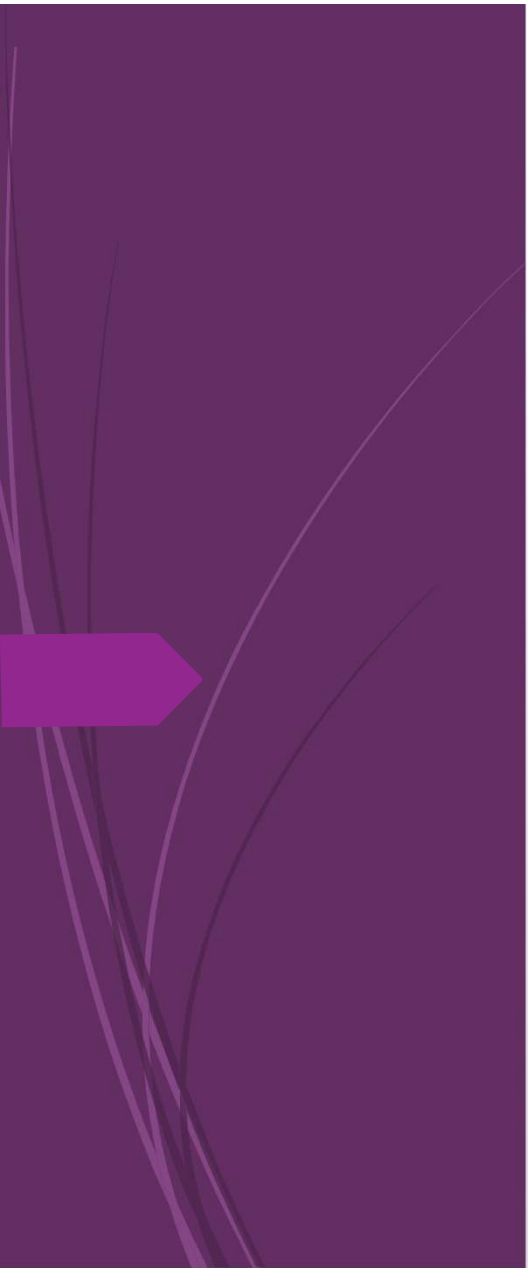
Öğrencilerin %91,3'ünün ($n=1158$) kronik hastalığının olmadığı, %96'ısının ($n=1218$) pandemi döneminde ailesi ile yaşadığı, %0,9'unun ($n=12$) COVID-19 tanısı aldığı ve %3,6'sının ($n=46$) ailesinde herhangi birinin COVID-19 tanısı aldığı belirlenmiştir.

Öğrencilerin %56,8'si ($n=721$) COVID-19 hakkında kısmen bilgili hissettiklerini, %41,7'si ($n=529$) COVID-19 ile ilgili bilgileri sosyal medyadan öğrendiklerini, %79,7'si ($n=1012$) bilimsel araştırma sonuçlarını takip ettiğini belirtmiştir.

- Öğrencilerin Sağlığı Algılama Ölçeği toplam puan ortalamaları $50 \pm 0,18$ 'dir.
- Öğrencilerin ölçekten aldıkları en düşük puan 24 iken, en yüksek puan 69'dur.

Ölçek Toplam ve Alt Boyutları	X \pm SS	Min-Max
Kontrol Merkezi	17,80 \pm 0,11	5-25
Kesinlik	13,46 \pm 0,098	4-24
Sağlığın Önemi	11,59 \pm 0,071	3-15
Öz Farkındalık	10,98 \pm 0,072	3-15
Sağlık Algısı Ölçeği Toplam Puanı	50,00 \pm 0,18	24-69

-
- Öğrencilerin cinsiyetleri ile Sağlığı Algılama Ölçeği (SAÖ) toplam puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu, kadınların ölçek toplam puanının daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). COVID-19 tanısı almayan , COVID-19 ile ilgili çok bilgili olduğunu belirten ve COVID-19 ile ilgili bilimsel araştırma sonuçlarını takip eden öğrencilerin SAÖ toplam puanının daha yüksek olduğu ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$)

Araştırmaya katılan öğrencilerin Koronavirüs Anksiyete Ölçeği maddelerine göre dağılımları incelendiğinde; %74.1'inin "Koronavirüs ile ilgili haberleri okuduğum veya dinlediğim zaman başımın döndüğünü ve sersemleştiğimi hissettim veya bayılacakmış gibi oldum",

%64.9'unun "Koronavirüsü düşündüğüm için uykuya dalmada ya da uyumada sorun yaşadım",

%76.4'ünün "Koronavirüs ile ilgili konuları düşündüğümde ya da bu konulara maruz kaldığımda inme inmiş gibi hissettim veya dondum kaldım",

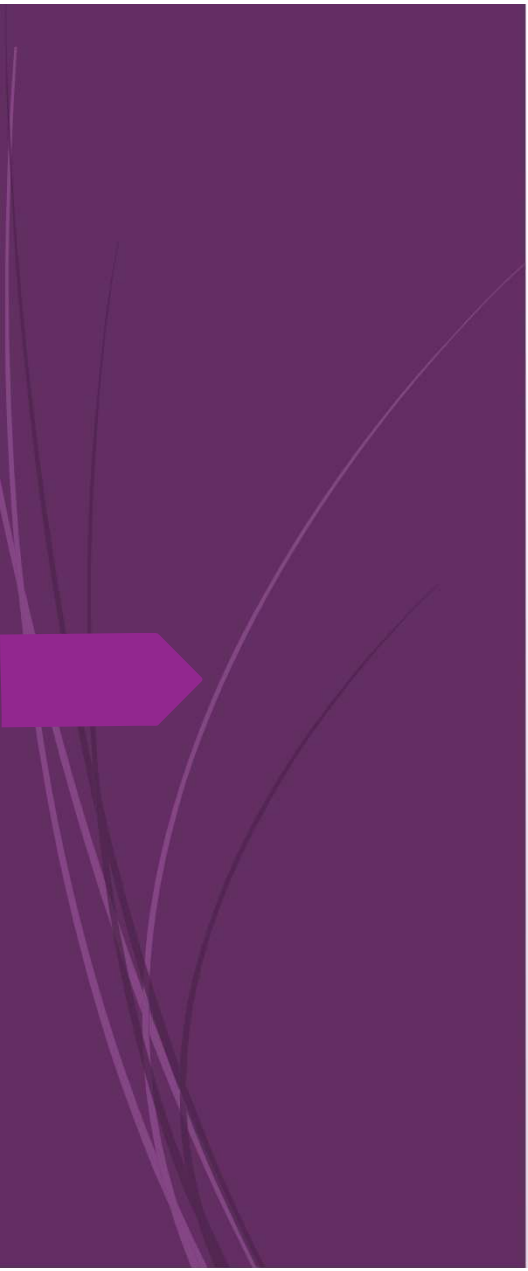
%62.3'ünün "Koronavirüs ile ilgili konuları düşündüğümde ya da bu konulara maruz kaldığımda iştahım kaçtı" ve

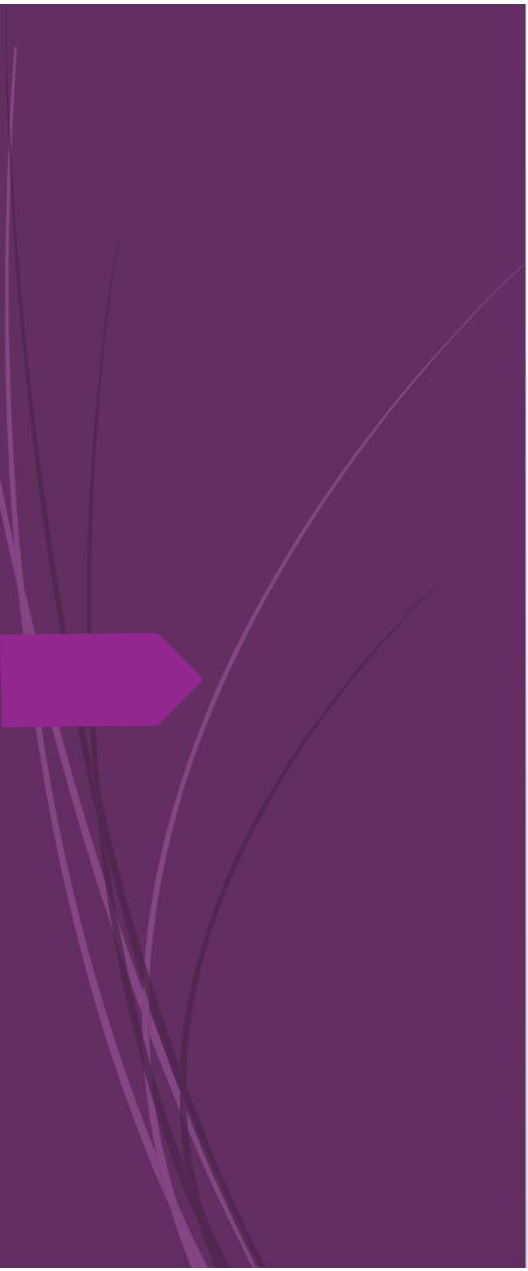
%77.3'ünün "Koronavirüs ile ilgili konuları düşündüğümde ya da bu konulara maruz kaldığımda mide bulantısı ya da mide problemleri yaşadım" maddelerindeki durumları **hiçbir zaman yaşamadıkları** belirlenmiştir

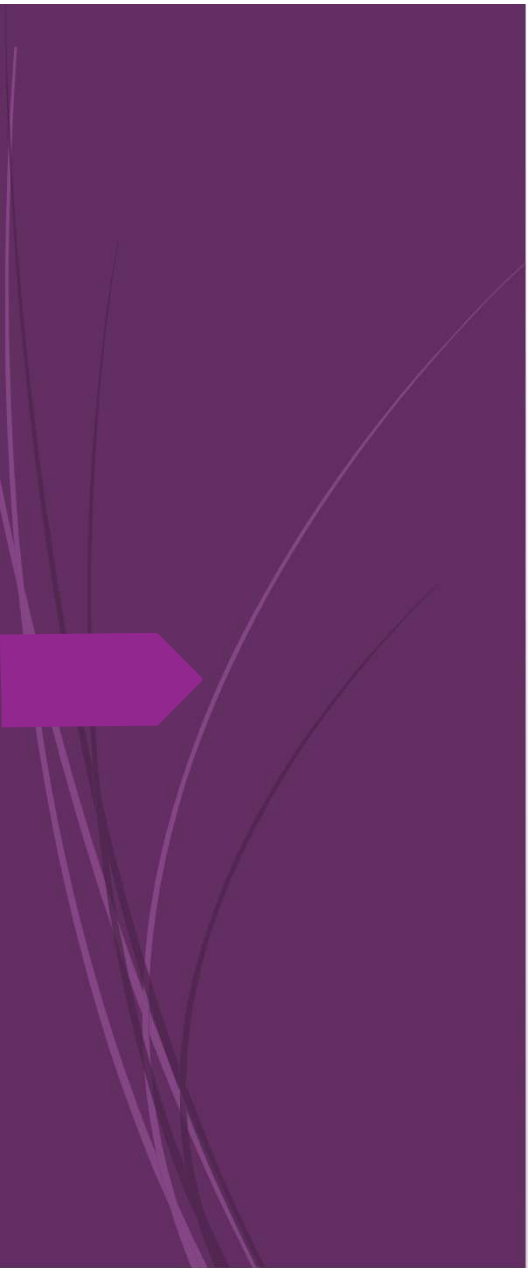
SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma sonucunda, sağlık bakımı profesyoneli öğrencilerinin sağlık algısının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrenciler en yüksek puanı kontrol merkezi alt boyutundan, en düşük puanı ise öz-farkındalık alt boyutundan almıştır.

Ayrıca öğrencilerin çoğunun koronavirüs ile ilgili konuları düşündüğünde ya da bu konulara maruz kaldığında baş dönmesi, bayılma hissi, uyku problemi, şok etkisi, iştahta değişiklik ve mide problemleriyle hiçbir zaman karşılaşmadıkları ve düşük düzeyde anksiyete yaşadıkları belirlenmiştir.

-
- Bu sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin kendi sağlıkları ile ilgili kontrol mekanizmasını oluşturabilecekleri yönünde hemşirelik eğitimi müfredatı ile desteklenmesi, sağlıklarının önemi ve sürdürülebilmesine ilişkin daha detaylı bilgilendirilmesi, öz-farkındalık kazandırılacak programların hazırlanması ve sağlık disiplini temel eğitiminin sağlık algısı üzerine etkisinin detaylı belirlenebilmesi için kesitsel çalışmaların yapılması önerilmektedir.

-
- Salgın gibi süreçlere yönelik öz-yönetim davranışları eğitim döneminde şekilleneceğinden dolayı öğrencilerin korku ve endişelerinin belirlenip psikolojik danışmanlık birimlerinin oluşturulması önerilir. Ayrıca salgın sürecine yönelik etkili baş etme yöntemi ilkelerinin temel hemşirelik ders müfredatlarında yer verilmesi normal süreçte olduğu gibi salgın süreçlerinde de bakım kalitesi ve verimliliğinin düşmeden devam etmesini sağlayabilir.

► Dinlediğiniz için teŝekkür ederim